

ERDÉSZETI LAPOK

LXXVI. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

3. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben WAGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF

Felelős szerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1937. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárnévék fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnék.

(Telefon: 1-237-22.)

Krónika.

1. *Mégegyszer a tűzifakérdés.*

Kényszerűségből foglalkozom mégegyszer ezzel a kérdéssel.

A legutolsó krónikában megjelent cikk után jutott a kezembe a Magyar Fakereskedő egyik lapszáma, amelyik a Kamara állásfoglalását tárgyaló tudósításban szószerint a következő kitételt hozza:

„Amikor valamelyik termék árindexszáma ma 140 körül mozog, akkor jövedelmezőségi szempontokra hivatkozva újabb adományokat juttatni egy kiváltságos osztálynak teljesen elhibázott és a mai viszonyokkal arányban nem lévő rendszabály.“

Tartozom annak a megállapításával laptársunknak, a Magyar Fakereskedő-nek, hogy következő számában már rámutatott arra, hogy az áremelkedés nem az erdőgazdaságtól indult ki.

De ezenkívül néhány más lap is foglalkozott a kérdéssel olyan formában, amit nem hagyhatok szó nélkül.

Így a budapesti kiskereskedők lapja, a „Budapesti Szénkereskedő“ szerecsen-mosdatással vádolt.

Kifogásolta azt, hogy a tüzfát idénycikknek merem minősíteni.

Megállapította, hogy 1932—33-ban a bükk tüzifa ára ab waggon Budapest 260—280 pengő volt, míg most 370—380 pengő, bizonyítékul hozta azt, hogy „a legnagyobb magyar birtokos termelő-csoport (nem kereskedő termelők) az utóbbi időben már $\frac{1}{3}$ rész I. osztályú bükk tüzfát szolgál ki $\frac{2}{3}$ rész más fafajtaival együtt és bükkfáért 3.75 pengőt, gyertyánért 3.45 pengőt, cseréért 3.15 pengőt kér q-ként, de 10 tonnánként hozzászámít ezekhez az árakhoz még 2.50 pengőt tisztviselői segélyalap hozzájárulás címén.“

Védelmébe veszi ezután a Kamarát és megállapítja, hogy az Árelemző Bizottság is a mult évben a 292 pengős termelői ár leszállítására tett javaslatot, ellenben a kereskedelem ár-felszámítását nem kifogásolta.

Abban a tényben pedig, hogy egyszerűen megállapítottam azt, mennyi marad még a 360 pengős budapesti árból az erdőbirtokosnak, valamint abban is, hogy ez az ár nem éri el a gőzfavágó és kiskereskedő által együttesen igényelt és waggononként 260 pengőt meghaladó tételt: a kereskedelem ellen való támadást lát.

Az Uj Világ hetilap már ezen is túlmegy valamivel, amennyiben megállapítja, hogy az összes intézkedések értelmi szerzője csekélységem, hogy az én eljárásom nyújtott alkalmat ott név szerint is megnevezett nagykereskedő cégeknek arra, hogy milliós bevételekhez jussanak.

Hogy előre kellett látnom az események ilyen tragikus kifejlődését.

Hogy „egyéni ségem súlyánál fogva szembe kellett volna helyezkedni minden olyan szándékkal, mely a magyar tüzifa-fogyasztó tömegek súlyos helyzetének válságát előidézni alkalmasnak mutatkozott és felelősségem tudatában félre kellett volna állni, mihelyt a közjó szempontjából hangoztatott céljaim érvényesítése akadályokba ütközött“.

Ugyanez a lap megállapítja azonban a továbbiakban azt, hogy „mialatt pedig ez a bizonytalanság fennáll, a szervez-

kedés folyik a közérdek, legfőképpen a fogyasztók milliói ellen. Értesülésünk szerint a tűzifanagykereskedelem már felkészült arra az esetre is, ha a kormány a tűzifa-értékesítésre jelenleg fennálló máris csupán formai értékű intézkedéseit megszüntetné és a forgalmat teljesen szabaddá tenné.

Ha ez bekövetkezik, az erdőbirtokosok már most számot vethetnek azzal, hogy tűzifájukért a nagykereskedőktől a mai árak felét fogják megkapni.

A cikk elején egyébként még a következőket is írja: „Az Országos Erdészeti Egyesület azzal bírta rá a kormányt annakidején a hazai erdőgazdaság védelmére megfelelő intézkedések meghozatalára, hogy az erdőgazdálkodás jövedelmezősége megszűnt azért, mert a készpénz-nagytőke elhatalmasodott felette.“

Folytatólag pedig: „Az Erdészeti Egyesület a kormánytól éppen ezen túlkapások ellen kért intézkedést, míg az Egyesület ügyvezetője a nagykereskedőket támogatta azon törekvésükben, hogy a koncessziót elnyerjék“.

Úgy vélem, hogy az ilyen kijelentésekkel mégis csak foglalkoznom kell, már csak azért is, hogy szakközönségünk ezekben a kérdésekben teljesen tisztán lásson.

Vegyük tehát előre azt a „kiváltságos osztályt“.

Meg kell állapítanom azt, hogy ez a „kiváltságos osztály“ nem kérte a koncesszió részére leendő kiadását.

Úgy az Országos Erdészeti Egyesület, mint az Országos Fagazdasági Tanács is arra az álláspontra helyezkedtek, hogy reájuk nézve teljesen közömbös, ki kapja meg a koncessziót, a lényeg csak az, hogy az erdőgazdaság érdekeit az intézkedések megfelelő anyagi biztosítékkal megvédjék.

A kormányzat részéről merült fel a kívánság, hogy az árvédelmi szervet maguk a birtokosok alakítsák meg.

De utalás történt itt a 140-es index-számra is.

És pedig olyan beállításban, amit csak úgy értelmezhetek, hogy a védelemre nincs szükség, mert hiszen a 140-es index-számon belül a „kiváltságos osztály“ a maga számadásait amúgy is bőségesen megtalálja.

Ez a kérdés azután már igen szorosan összefügg a szerecsen-mosdatás vádjával is.

Nem veheti tehát zokon a laptársam azt, ha számadatakkal a kezemben iparkodom megkeresni azt, hogy ki is volt tulajdonképpen az a bizonyos szerecsen.

A most értékesítésre kerülő 1935/36. évi termelésű tüzi-fából 114.100 waggont jelentettek be összesen és pedig 39.600 waggont erdőbirtokosok, 9.400 waggont bizományosok, 65.100 waggont pedig fakereskedők és termelő vállalatok.

A bejelentett készletekből tehát már a múlt év júniusában mindössze 34.7% volt a birtokosok kezén.

A magánfogyasztás árai ebben az időben még nem alakulhattak ki, mert hiszen erre a célra az első igazolványokat csak 1936. évi október hó 14-én kelt 33.956 számú rendeletével engedélyezte a földművelésügyi minisztérium.

Megállapítottam ezért a készletek eloszlásának arányát erre az időpontra is.

Az akkor még nyilvántartott 105.420.8 vasúti kocsirakomány tüzi-fából 37.272.4 kocsirakományt a birtokosok, 10.348.8 kocsirakományt a bizományosok, 57.799.6 kocsirakományt pedig fakereskedők és termelő vállalatok nevéen tartottunk nyilván.

A nyilvántartási arányszám tehát kerek számokban: 35% birtokosok, 10% bizományosok, 55% pedig kereskedők.

Kétségtelen azonban, hogy ez a nyilvántartás nem jelentette egyúttal azt is, mintha ezek felett a készletek felett a birtokos október 15-én szabadon rendelkezett volna, mert hiszen azok jórészt már előre eladták, illetőleg lekötötték későbbi szállítási kötelezettséggel kereskedők részére.

A nyilvántartásokban az ilyen változásokat nem vezethetjük keresztül, mert az igazolványokat ilyen esetben is a birtokosnak kell kiadnunk.

A kérdés tisztázása érdekében az Egyesület körlevélben kérte fel a birtokosokat arra, nyilatkozzanak, hogy október hó 15-én mekkora volt a még el nem adott készletük, aminek az eladási árát tehát a magánforgalom részére ők szabhaták meg.

A válaszok eddig 29.727 vasúti kocsirakományról futottak be, amiből 21.400 waggon már október 15-én kereskedők kezén volt, 7.300 waggon maradt a birtokosok rendelkezésére.

Ebből a 7.300 waggonból is kerek számban 1.300 waggon a saját vidéki raktárak és más vidéki gazdasági szükségletekre volt visszatartva, 2.175 waggon pedig a Kir. Kincstár tulajdonában volt, amelyik két tétel a budapesti áralakulásban részt egyáltalán nem vett.

Annyit tehát már most is meg tudok állapítani, hogy október hó 15-én a magyar tüzifakészletek 75%-a kereskedők és termelő vállalatok, 10%-a bizományosok kezén volt.

Kétséget kizáróan erdőbirtokos kézben volt Budapestre is szállítható 5.7%, továbbá 1.3% vidéki fogyasztásra és saját szükségletre szánt készlet, míg kb. 8%-ról ma nem tudom még megállapítani, milyen arányban rendelkeztek afelett birtokosok és milyen arányban kereskedő vagy termelő vállalatok.

A kérdéses közlemények szerint a tüzifa árindexszáma az 1936. év átlagában 126 volt s ez az indexszám decemberben 136, később 140-re emelkedett.

Kétségtelen, hogy a 126-os átlagszám kialakításánál már az év végén volt sokkal magasabb index-számokat is figyelembe vették.

Mivel pedig ezenkívül tudjuk azt is, hogy az év elején száraz fa került forgalomba, amelyiknek az árindex-száma jóval magasabb volt a június—júliusban eladásra kerülő friss fáénál, minden aggodalom nélkül meg merem kockáztatni azt az állítást, hogy július—szeptemberben, amikor a birtokosok ezt a 21.000 waggon tüzifát eladták, az indexszám jóval alatta volt a 126-nak és ebből az index-számból is levette a kereskedelem a maga hasznát.

Azt hiszem, hogy ezek a számadatok eléggé igazolják azt, mennyire szerencsén ebben a kérdésben az erdőbirtokososztály és az erdőgazdaság.

De engedjék meg nekem az, hogy ezt a kérdést éppen az erdőgazdaságot védő intézkedések és az árvédelmi szervezet szereplése szempontjából is megvilágítsam.

Az 1933/34. évi és 1934/35. évi tüzifára adhatok egy néhány értékes adatot.

A kifejezetten a birtokosok saját szükségletére és saját telepeire szállított tüzifán kívül köz- és magánszállításokra

az 1933/34. évi termelésű fából 51.404,5 waggont az árvédelmi szerv hozott forgalomba, 71.588 waggont pedig a kívülállók.

Az 1934/35. évi termelésű fából az árvédelmi szerv 42.607 waggont, míg a kívülállók 78.206 waggont hoztak forgalomba.

Ha még ehhez hozzászámítjuk az árvédelmi szerv által behozott évi 12—14.000 waggon fát, akkor meg tudom állapítani azt, hogy ezekben az években, illetőleg ezekből a termelési időszakokból a fának mintegy 45%-a került a kormányzat által ellenőrzött kötött áron forgalomba.

Ezzel szemben az 1935/36. évi 114.000 waggonnal bejelentett belföldi termelésből mindössze kerekén 15.000 waggont forgalmazott az árvédelmi szerv, amihez ha hozzá is számítom a 13—14.000 waggonra rugó behozatalt, aminek ezideig nem egészen fele nyert lebonyolítást, meg tudom állapítani azt, hogy a forgalomba kerülő mennyiségnek legfeljebb 20—22%-ára terjedt csak ki a kormányzat árelenőrző hatásköre.

Talán ez a tétel is ad valamelyes magyarázatot arról, miért nem volt az előző években ilyen áremelkedés, de meg arról is, hogy kik idézték elő ezt az áremelést és kiknek volt hasznuk belőle.

Fenntartom tehát teljes egészében azt az állításomat, hogy ebből az árfelhajtásból — néhány kivételtől eltekintve — az erdőbirtokos osztálynak és erdőgazdaságnak vajmi csekély haszna volt s az nem is tőle indult ki.

Ebből a szempontból helyesnek tartottam volna és tárgyilagossáknak úgy a főváros, mint a Kamara felszólalását abban az esetben, ha megállapították volna azt is, hogy kiktől vásárolták a budapesti gőzfavágók azt a drága fát és mennyi jutott a magas árból a birtokosoknak.

Mert ebben az esetben aligha kerültek volna a „kiváltásos osztály“ és az erdőgazdaságot védő intézkedések a támadások pergőtüzébe.

De kifogásolom mind a két testület állásfoglalásánál azt is, hogy az összes felszólalásokat és az egész hadjáratot a bükk hasábfára alapozva indították meg.

Mert lássuk csak megint a számokat.

A bejelentett 114.000 waggonból a belföldi bükk hasábtermelés mindössze 22.400 waggon, tehát nem egészen 22%.

Pedig ebből a mennyiségből legalább 5—6.000 waggont elvon a vidéki szükséglet is.

A legjobb esetben sem becsülhetem tehát 16—18.000 waggonnál többre azt a magyar bükk hasábfát, ami nagy-Budapestre felkerülhetett.

Ezzel szemben a budapesti körzet (ahova csak vörös szállítási igazolvánnyal lehet szállítani) évi fogyasztása meghaladja a 60.000 vasúti kocsirakományt.

Meg tudom tehát állapítani azt, hogy még ha az összes magyar bükk hasábfá Budapestre kerülne is, az itteni szükségletnek legfeljebb $\frac{1}{3}$ -át fedezné, tényleg pedig alig $\frac{1}{4}$ rész az, amit ezzel a választékkal fedezni tudunk.

A kereskedelem „szabad versenyének“ természetes következménye az, hogy minden budapesti gőzfavágó vagy kereskedő iparkodik ebből az aránylag csekély mennyiségből minél többet megszerezni.

Ennek a természetes következménye az igen erős kereslet és az árfelhajtás.

Nem először teszem itt a nagy nyilvánosság előtt a szemrehányást az egész budapesti fakereskedelemnek, a legkisebbtől a legnagyobbig azért, mert a magyar termelés túlnyomó részét alkotó egyéb fanemek, különösen a cser, a tölgy és a gyertyán értékesítése és megkedveltetése érdekében nem tesznek semmit.

Pedig a hiba nem a közönségben van.

A két utolsó év nyárvégei és őszi hónapjaiban a budapesti szükségletnek 90%-át más fanemmel látták el.

És senkinek nem volt a minőség ellen panasza.

Saját tapasztalásból is állíthatom, mert hiszen évek hosszú sora óta sem a lakásban, sem az irodámban más, mint cser tűzifa felhasználásra nem került.

Vajjon nem joggal kifogásolom-e az erdőgazdaság nevében azt, ha a tűzifa árának elbírálásánál kiemelnek egy olyan különleges választékot, ami legfeljebb a termelés

$\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ része erejéig áll rendelkezésre s a termelés többi részéről egyszerűen hallgatnak?

Pedig, ha csak arra a példára hivatkozom is, amit laptársunk, a Budapesti Szénkereskedő felhozott, már az ő adatai is 10, sőt 17%-ot meghaladó árkülönbözetet mutatnak ezeknek a fanemeknek a javára a fogyasztó szempontjából.

Pedig laptársunk még egy hibába esik, mert csak a hasábfa árát veszi alapul, amivel szemben mindenki tudja, hogy a dorongfa árak még a bükknél is 30, sőt ennél több pengős további áresökkenést is mutatnak.

Mivel pedig itt hivatkozás történt az Árelemző Bizottságra is, tisztáznunk kell az Árelemző Bizottság megállapításait.

Abban a javaslatban, amit laptársunk érint, az Árelemző Bizottság nem a 292 pengős bükk hasábfa árat kifogásolta, hanem keveselte a különbséget az egyéb fanemek felé s az egyéb fanemek árának 10.000 kg-kint 6, illetőleg 10 pengővel való mérséklését javasolta.

Annak indokolására, hogy a most meglévő különbség nem elég nagy, „a fogyasztók értékítéletére“ hivatkozott.

Nem akarjuk itt újból hangoztatni, hogy ebben az értékítéletben a fakereskedőnek és a külföldi tűzifa érdekében folytatott hirdetés-hadjáratnak milyen része volt.

Némi bizonyítékra azonban hivatkozhatunk.

Tudományos vizsgálatok azt igazolják, hogy súly szerint való számítás esetén az egyéb fanemek tüzi ereje alig valamivel kisebb, sőt egyeseké nagyobb, mint a bükké.

A gyakorlat azt igazolja, hogy különösen az erősebb huzatú tüzelőtestekben a lassabban égő cser és tölgyet jobban tudjuk hasznosítani a gyorsan égő bükknél.

A háború előtti időben a cser és tölgy tűzifa ára elérte a bükkét, sőt pl. Budapesten a cser tűzifa ára magasabb volt.

Ma is vannak egyes vidékek, ahol a cser, tölgy vagy akác tűzifa a bükknél jobb áron értékesíthető.

Az lesz-e tehát a célszerű eljárás, ha a közönség hibás értékítélete alapján kiszorítunk a termelés lehetőségéből néhányszor tízezer waggon magyar fát, vagy pedig az, ha az általam egyébként igen tisztelt kereskedelem is velünk

együtt hangoztatja azt, amit megismételek, hogy a legfeljebb 20—22% erejéig rendelkezésre álló bükk hasábfá igenis luxus-cikk és egyedül ennek az árából sem a fogyasztó kielégítése, sem a termelés helyzete szempontjából komoly következtetést levonni nem lehet.

De tiltakozom az ellen is, hogy laptársunk egy termelő-csoportnak nevezett, de lényegében szabályszerűen megalakult és bejegyzett kereskedelmi vállalat áraiból ilyen beállításban vonjon következtetéseket az erdőgazdaságra és a birtokos osztályra.

Azt elfelejtette laptársunk megemlíteni, hogy ugyanez a vállalat még novemberben is adott csak bükk hasábfát 10.000 kg-ként 330 pengős áron.

Laptársam éppen úgy tudja, mint én, hogy ez a vállalat túlnyomó részben bizományi üzletekkel foglalkozik.

Méltóztassék csak megmondani, hogy amikor egyéb cégek fokozatosan emelték a bükk tűzifa árát 340, 360, sőt később még ennél is több pengőre, elszámolhatta-e az a bizományos a megbízóival szemben ennél 10.000 kg-ként 30—40, sőt talán még több pengővel alacsonyabb árakat?

Vagy ha ezt tette volna és a kérdés bíróság elé kerül, nem marasztalták volna-e el a vállalatot a különbözetben?

Sőt, még mielőtt bíróság elé került volna a dolog, nem halmozták volna-e el a kereskedők a kérdéses Részvénytársaság megbízóit az ajánlatok százaival, bizonyítgatva azt, hogy ők tudnak és hajlandók 10.000 kg-ként 20—30, sőt még több pengővel is magasabb árat juttatni a birtokosnak, mint amilyent a bizományos vele szemben elszámol?

Nem lehet tehát ennek a vállalatnak, amely egyébként is az utolsó két évben a vasúton és hajón szállításra kerülő magyar tűzifakészletek 6—8%-át hozta forgalomba, a kényeszerű eljárásáért az erdőbirtokos osztályt tenni felelőssé vagy arra vonatkozó következtetéseket levonni.

Én azt hiszem, ennyi adat elég lesz annak az igazolására, hogy a drágítás nem a „kiváltságos osztálytól“ indult el és abból — ismétlem, néhány kivételtől eltekintve — a birtokos osztálynak vajmi kevés haszna volt.

De rá akarok még néhány szóval térni az Új Világ cikére is.

Nem akarok ismétlésekbe bocsátkozni, csak utalok azokra a közleményeimre, amelyekben példákkal igazoltam azt, milyen lehetetlen feltételek mellett kényszerültek megszorult birtokosok igen jelentékeny tűzifamennyiségeket lekötni csak azért, hogy a mezőgazdaság akkori minimális jövedelmeiből nem fedezhető közterheiket és egyéb tartozásaikat törleszteni tudják.

Hiszen a helyzet az volt, hogy a minimális előlegszolgáltatás akárhányszor az előleg összegével majdnem felérő, vagy néha még azt is meghaladó ellenszolgáltatást követelt a birtokostól a tűzifa árában.

Ma is bizonyítani lehet, hogy 1932/33-ban, amikor pedig a külföldi tűzifa 340 pengős ártételéből elindítva, az aprított fa ára 5.20—5.60 pengő volt Budapesten, volt birtokos, aki még a bükkfájáért sem tudott a feladóállomásokon 100 pengőt kapni, a cser és egyéb választékok feladóállomási ára pedig a napi forgalomban is alig haladta meg a feladóállomásokon 10.000 kg-ként a 100 pengőt.

Ezért küzdöttem Egyesületben és Fagazdasági Tanácsban egyaránt amellet, hogy a kormányzat az erdőgazdaságnak legalább olyan ártételt biztosítson, amelyik mellett a legalább 25—30.000 waggonra tehető alárendeltebb tűzifaválasztékot is ki tudjuk termelni s evvel ugyanannyi külföldi fát ki tudunk szorítani.

Mint a Fagazdasági Tanács által kiküldött bizottság tagja, igenis résztvettem az előkészítő tárgyalásokban, amelyekben akkor a másik oldalon 7 vagy 8 nagykereskedő cég is szerepelt.

A kereskedelmi érdekek akkori képviselőinek az volt a kívánságuk, hogy az árvédelmi szerv 200—300 waggonnál kisebb tételben ne adhasson el tűzifát.

Allítom és bizonyítani tudom, hogy csak nehéz küzdelem árán tudtam kiverekedni ennek a mennyiségnek a különböző vonatkozásokban 25, 50, illetőleg 100 vasúti kocsirakományra való leszállítását.

Mivel pedig már az első év végén bizonyítható volt, hogy

az árvédelmi szerv eladási árai a piacon a legalacsonyabbak, hónapról-hónapra megismétlődő harcot folytattam azért: tegyék lehetővé, hogy a Faforgalmi 1 waggonos tételekben is árusíthasson s így a legkisebb kereskedő is hozzáférhessen az olcsó fához.

Az eredményeket a nyilvánosság ismeri.

Ma sem tagadom le azt a meggyőződésemet, hogy igen célszerűnek láttam volna és látnám ma is, ha az árvédelmi szerv megalakításában és vezetésében különösen a nagykereskedelem részt venne.

Hiszen ez azt jelentené, hogy egy közbeeső kezét állami ellenőrzés mellett kapcsolna be a kormányzat a lebonyolításba.

Nem kényszerítené tehát ezeket arra, hogy az árvédelmi szerven kívül keressék a rendelkezésükre álló tekintélyes tőkeerő és kész berendezéseik érvényesülését, amint ez ma történik és aminek az eredményeit ma látjuk.

Hogy a kereskedelem helyzetére és szerepére, valamint a fogyasztói árak tekintetében mi a véleményem, csak utalok a lap 1935. évi januári és 1936. évi októberi számaiban a krónikában erre vonatkozólag megjelent közleményeimre.

Előre jeleztem, hogy az árdrágítás vádja az erdőgazdaságra fog visszaesni s az árvédelmi intézkedések megszűnése esetére már évekkel ezelőtt utaltam azokra a következményekre, amiket a cikke végén az Új Világ informátora is megállapít.

Tettem eddig és teszem ezután is azt, amit mint ezzel a kérdéssel foglalkozó szakembernek az erdőgazdaság és vég-eredményében a köz érdekében megtenni erkölcsi kötelességem.

Azt, hogy mennyire vezetett önző egyéni érdek, az én kedves olvasóim azt hiszem kivétel nélkül ismerik és hogy milyen kellemes volt ez a foglalkozás rám nézve, arról tájékoztatja őket a támadásoknak az a pergőtüze, amelyikben az utolsó 2—3 évben úgyszólván minden oldalról részem volt.

Ha levonom is bizonyos mértékig ezeknek a támadásoknak a következményeit, mégsem vagyok hajlandó az Új Világ kívánságának eleget tenni és teljesen félreállni.

Hiszen maga az Új Világ cikke is jónak látta, hogy a tulajdonságaim közül a szívósságot és a gyakorlati tudást kiemelje.

Őszintén megvallom, ha az a szívósság nem lett volna, az Egyesületben megkezdett működés első hónapjában vissza kellett volna teljesen vonulnom, mert hiszen akárhány olyan kérdés van, amelyikben éveken át döngettem kínai falakat nem egyszer, de százszor eredmény nélkül, amíg végre százegyedszer sikerült azokat keresztül törni.

Bármennyire óhajtja is tehát az *Uj Világ* informátora, nem vagyok hajlandó visszavonulni, sőt előre is kijelentem, hogy ha nem is ebben a minőségben, még akkor is minden eszközzel harcolni fogok, hogy az erdőgazdaság mai jól megindult védelmi rendszere teljesen ki legyen fejlesztve.

De van a magam részéről még a kérdések ilyenén tárgyalásához néhány hozzáfűzni valóm is.

Nyíltan megvallom, hogy az árfelhajtásnak ezt a mértékét indokolatlannak tartom.

A munka- és fuvarbéreknek az előző lapszámunkban már részletezett emelkedése nem indokol ilyen mértékű ár-emelést.

Abban pedig, ha ez az áremelés így marad, vagy éppen folytatódik, még messzebbmenő veszedelmeket is látok az erdőgazdaságra, mint amilyeneket az *Uj Világ* cikke felidéz.

Ha a vételár, vagy legalább a hitel feltétlen biztosítása megbukik, az erdőgazdaság vele fog bukni.

Lesznek egyes kivételesen erős kezek, akiknek talán még az erdeik fanem-eloszlása és azok mai állapota is előnyösebb helyzetet biztosít, akikre a következmények kisebb mértékben fognak kihatni.

Ha azonban a válságos idők csak egy kicsit is megismétlődnek, az erdőgazdaságok igen nagy százaléka feltétlenül víz alá kerül.

Tessék tehát a kérdést erről a részről komolyan és megfontoltan kézbe venni és nem csak hangoztatni azt, hogy az áraknak a fogyasztó felé való emelése az erdőgazdaságnak nem érdeke, de segítségére lenni a kormánynak abban is,

hogy ezt a fogyasztó felé való áremelkedést tényleg arra a mértékre szorítsa vissza, amit a termelés és gazdasági viszonyokban beállott változások teljes egészében megindokolnak.

A kereskedelem felé is van azért egy néhány szavam.

Készséggel megállapítom azt, hogy a kereskedők igen jelentékeny részének ebben az árfelhajtásban nincs része, hanem ők éppen olyan szenvedő alanyok voltak, mint a fogyasztók.

A fogyasztót kiszolgáló budapesti érdekeltségnek sem volt a felhajtásban nagyobb része, mint amire a túlzott bükk előszeretetnél már előbb is rámutattam.

Bizonyos áremelés indokolt a termelő vállalatoknál és azoknál a kereskedőknél, akik a fát erdőn vásárolták, mert a kiszállítással, stb. járó több-költségek őket ép úgy nyomták, mint a termelő erdőbirtokost.

Elismerem azt is, hogy azoknak az eljárása sem ütközött semmiféle törvénybe vagy rendelkezésbe, akik ilyen ok nélkül emelték az árakat.

Hiszen a kereskedelem lényege abban áll, hogy magasabb áron tudjon eladni, mint ahogy vásárol, mert hisz anélkül ő sem tud megélni és munkája ellenértékét megtalálni.

Nagyon elhibázott lépésnek tartom azonban azt, ha a kereskedelem egyes tényezői azt az erdőgazdaságot akarják bűnbak gyanánt odaállítani a túlnyomó részben a kereskedelem köréből kiindult és végrehajtott áremelkedésért, amelyik erdőgazdaságra végeredményében mégis csak rá vannak utalva.

Mert vajjon nem lesz-e majd természetes az, amire már több, mint 2 évvel ezelőtt rámutattam, hogy az erdőgazdaság, ha már viseli az árdrágítás ódiúmat, le is akarja fölösni annak a hasznát?

Nem először hangoztatom itt azt, hogy a felvevőképes, mozgékony, megbízható kereskedelemre a helyhez kötött erdőgazdaságnak feltétlenül szüksége van.

De ebben a ráutaltságba csak akkor tud belenyugodni, ha emellett ő is megtalálja a maga számadását és nem kell a mások cselekedeteiért viselnie a felelősséget. *Biró Zoltán.*

2. *Fabehozatalunk az 1936. évben.*

A következőkben adjuk az 1935. és 1936. évi tűzifa-behozatal szokásos összehasonlító mérlegét.

**Fabehozatalunk mennyisége az 1935. és 1936. években
10.000 kg-os kocsirakományokban.**

	1935.	1936.	Az 1935. évvel szemben	
			több	kevesebb
Tűzifa	16.355	16.633	278	—
Faszén	4.141	3.428	287	—
Bányafa	8.372	9.559	1.181	—
Gömbölyű fenyőfa	18.980	22.314	3.334	—
Gömbölyű lombfa	1.612	4.197	2.585	—
Hegyezett karó	33	57	24	—
Bárdolt fenyőfa	5.866	7.582	1.716	—
Vasúti talpfa	199	3.684	3.485	—
Kádárfa	85	141	56	—
Bognárfa	55	27	—	28
Fűrészelt fenyőfa	26.074	29.791	3.717	—
Fűrészelt lombfa	1.237	1.664	427	—
Összesen :	82.009	99.077	17.096	28

Fabehozatalunk értéke az 1935. és 1936. években.
Érték 1000 pengőben.

	1935.	1936.	Az 1935. évvel szemben	
			több	kevesebb
Tűzifa	2.858	2.845	—	13
Faszén	1.676	1.548	—	128
Bányafa	2.522	2.520	—	2
Gömbölyű fenyőfa	6.327	8.440	2.113	—
Gömbölyű lombfa	658	1.850	1.192	—
Hegyezett karó	17	31	14	—
Bárdolt fenyőfa	2.887	3.987	1.110	—
Vasúti talpfa	70	1.462	1.392	—
Kádárfa	101	194	93	—
Bognárfa	45	20	—	25
Fűrészelt fenyőfa	20.024	24.533	4.509	—
Fűrészelt lombfa	1.124	1.530	406	—
Összesen :	38.309	48.960	10.829	168

A magunk részéről örömmel állapítjuk meg azt, hogy a feldolgozatlan állapotban behozott gömbölyű fa mennyisége mutatja aránylag a legnagyobb emelkedést, mert ez minden esetre a magyar munkáskezek fokozottabb foglalkoztatását jelenti.

Véleményem szerint még mindig bőséges tér van arra, hogy a feldolgozott áru, illetőleg a félgyártmány behozatalát visszaszorítsuk, bár örömmel állapíthatjuk meg, hogy a gömbölyű fenyőfabehozatal nagyjából elérte az utolsó 10 év legmagasabb számadatát, amivel szemben a bárdolt és fűrészelt fában ez a számadat még erősen elmaradt.

Az összecszerűség, sajnos, már visszatükrözi a magyar erdőgazdaságnak a műfa-félékben lecsökkent teljesítőképességét s nagyon tartunk tőle, hogy a jövő évre ez már a tűzifa behozatalnál is számottevően éreztetni fogja a hatását.

Amikor annakidején a gazdasági mérleg megjavítása, a pengő értékének védelme céljából felmerült a kérdés, tud-e a magyar erdőgazdaság áldozatot hozni, erre mi igenlő választ adtunk, azonban hozzákapcsoltunk egy feltételt is.

Rámutattunk arra, hogy az áldozatnak a jövőre való káros kihatását csak akkor lehet kiegyenlíteni, ha az erősebb igénybevétellel feltétlenül összekapcsoljuk az erdők szaporítását.

A mi elgondolásunk az volt, hogy a rendes hozadéknak 10—15 százalékkal való felemelése már számottevő enyhülést jelent különösen a tűzifapiacnak.

Még ennél nagyobb áldozatot is lehetőnek és indokolt-nak tartunk arra az esetre, ha a rendkívüli használat előfeltételéül legalább ugyanakkora területnek az erdőhöz való csatolását és gyorsabb növésű fanemekkel való betelepítését kötötték volna elengedhetetlen feltétel gyanánt hozzá.

A használatot élvezőre háramló teher nem lett volna túlzott, a jövőendő érdeke szempontjából pedig mérhetetlen előnyt és biztonságot jelentett volna.

Sajnos, nem így történt.

Ami azonban késik, az még nem mult el véglegesen és azt hiszem, még ma is érdemes volna ezzel a gondolattal foglalkozni.

*

Chronik. Von Z. Biró.

Verfasser weist mit unwiderlegbarem statistischen Material nach, dass für die in den letzten Monaten erfolgte Teuerung des Brennholzes einzig und allein der Handel, nicht aber die Forstwirtschaft verantwortlich ist, da zu Beginn der Preiserhöhung (Anfang Oktober 1936) der Handel schon 85% der für Eisenbahnbeförderung angemeldeten, kontrollierbaren Brennholzmenge in seinen Händen hielt und damit den Markt entscheidend beeinflussen konnte.

Die Statistik der Holzeinfuhr des Jahres 1936 weist den Ausgaben des Jahres 1935 gegenüber bei allen Posten eine Erhöhung auf, was nicht nur auf gesteigerten Verbrauch, sondern auch auf den Abbau der Überschlägerungen deutet. Zwecks Sicherung der nationalen Bedarfsdeckung, ist bei der Genehmigung der ausserordentlichen Nutzungen die Neuaufforstung entsprechender landw. Flächen zu verlangen; auch sollte den raschwüchsigen Holzarten ein grösserer Platz eingeräumt werden.

*

Chronique. Par Z. Biró.

La statistique est là pour prouver qu'au début d'octobre 1936, quand la hausse du bois de chauffage commença à se dessiner, 85% des stocks se trouvaient entre les mains des commerçants; il est donc injuste d'accuser les propriétaires forestiers d'avoir fait monter les prix.

L'Auteur reproduit les chiffres des importations de bois en 1936; il recommande d'accélérer les travaux de boisement et de donner la préférence aux essences croissant vite.

*

Editorials. By Z. Biró.

The author shows by means of statistics that when the rise in the price of firewood began in October 1936, 85 per-cent of the whole stock was in the hands of the merchants, therefore the forest owners cannot be accused of inflating the prices. He further gives figures of the wood imports, and in this connection he urges progressive afforestation and a more extensive plantation of rapid-growing timber.
